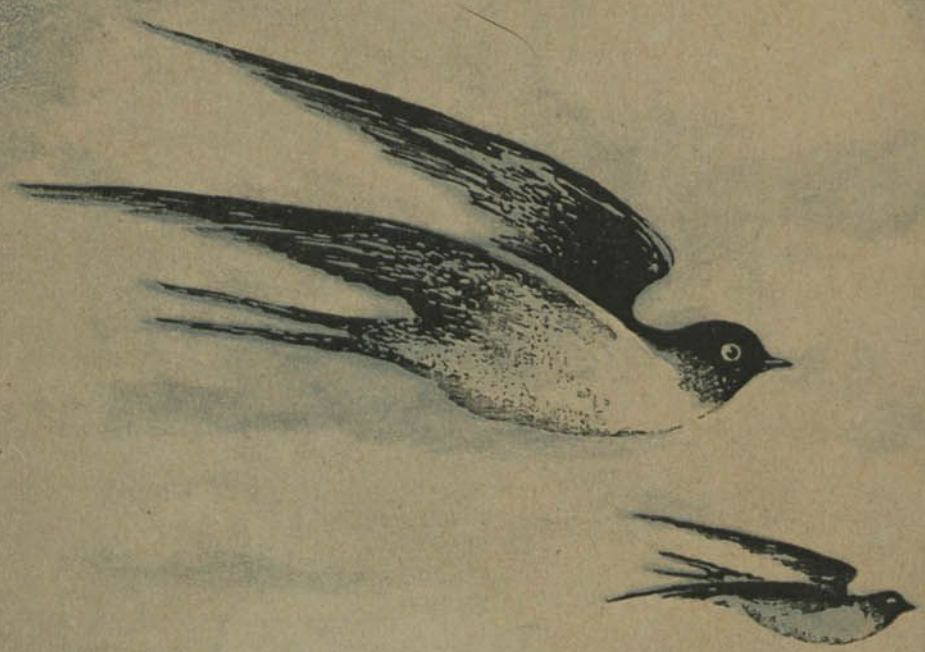

Ба 29816

50 186 127

ЯНКА ЖУРБА

Ластаўкі

W. B. E. & C. O. S. & C. O. S. & C. O. S.

Ба 29816

ЯНКА ЖУРБА

Ластаўкі

Малюнкі А. Тычыны

Дзяржаўнае Выдавецтва БССР
Рэдакцыя дзіцячай літаратуры
Мінск 1950

З М Е С Т

	<i>Стар.</i>
Песня аб вясне	3
Шпак	4
Пчолка	6
Мы славім Першамай...	7
Дзяўчынка і кветкі	8
Ластаўкі	9
Летам	10
Пастушок	12
На калгасным полі	13
Восень	14
Мядзведзь	16
Вавёрка	17
Коцік	18
У школу	19
Першыя сняжынкi	20
Зімой	21
Дзед-Мароз	22
Наша ёлка	24

25. 4. 2009

Рэдактар А. Якімовіч Тэхрэд. Л. Прагін Карэктар З. Кіслова

АТ 01756 Падп. да друку 5/1-59 г. Тыраж 12000 экз. Папера 70x92_{mm}
Друк. арк. 1 1/2 Зак. 546

Друкарня імя Сталіна, Мінск, Пушкіна, 55.

ПЕСНЯ АБ ВЯСНЕ

Не трысцё шапоча казку,
Не галлём шуміць сасна:
З цёплай сонечнаю ласкай
Зноў ідзе да нас вясна.

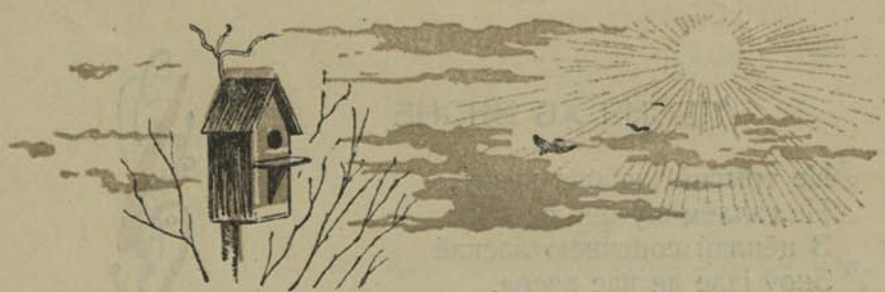
Зноў яна к нам выплывае
На расквечаным чаўне,
Сыпле ў полі кветкі мая...
Рады мы красе-вясне.

Шчырай радасцю узняты,
Мы дружнай маладой
Пойдзем, хлопцы і дзяўчаты,
У луг зялёны над ракой.

Там, ля рэчкі ля шумлівай,
Мы вясёлаю сям'ёй
Пад напевы хваль бурлівых
Карагод наладзім свой.

Там мы дружна заспяваем
Пра шчаслівае жыццё:
У савецкім нашым краі,
Быццам кветкі, мы цвіцём.

Песняй Сталіна мы ўславім
За цудоўныя гады:
Гэта ён — наш друг — украсіў
Шчасцем век наш малады.

ШПАК

Сонейка заззяла,
Многа шле цяпла.
Снег растаў наўкола...
К нам вясна прышла.

Сёння раніцою
Прыляцеў к нам шпак,
Сеў ён на шпакоўню
І спявае так:

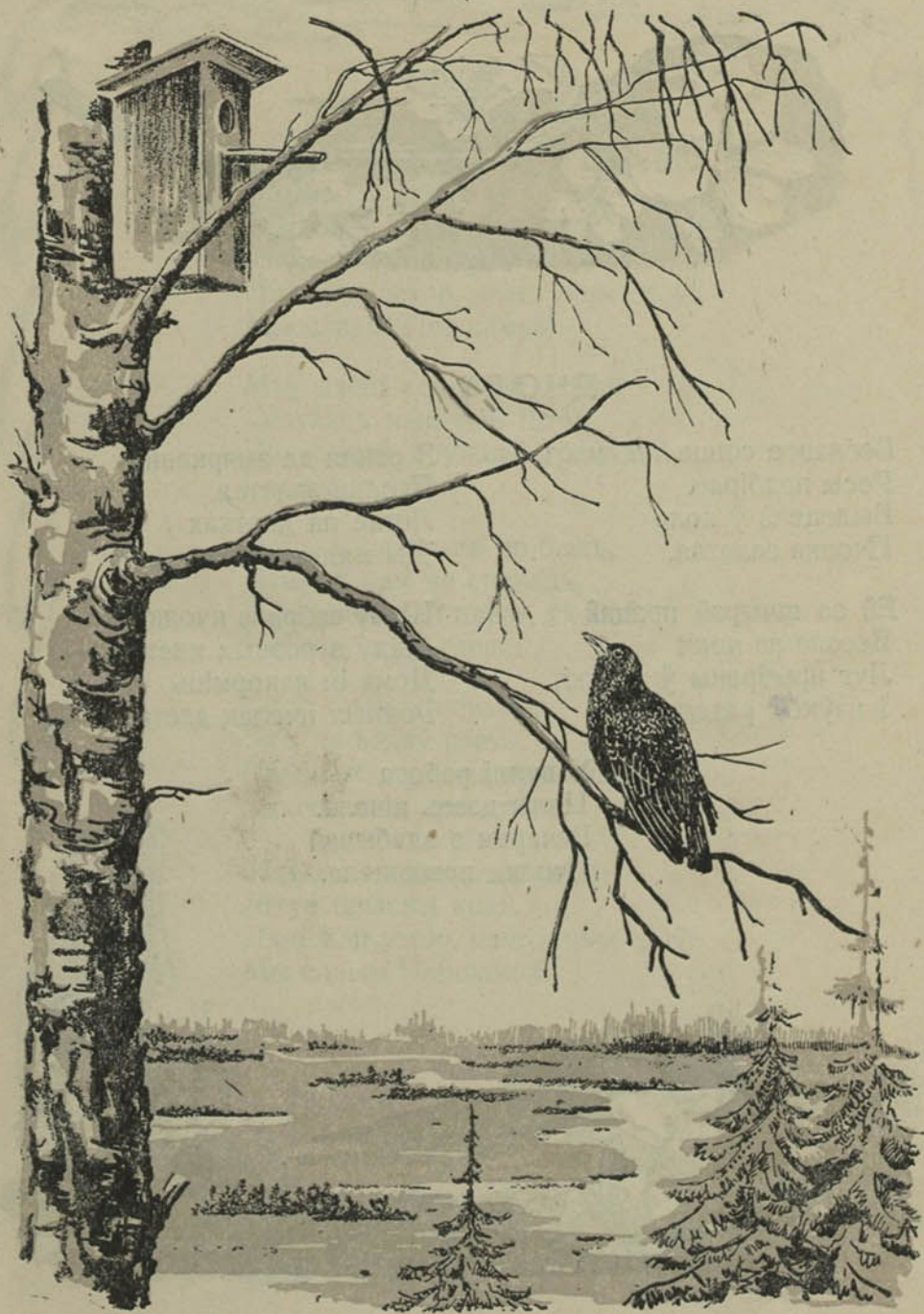
— Выхадзіце, дзеткі,
Сустракаць вясну!
Устала ўжо прырода
З зімовага сну.

На лугу ўжо скоро
Кветкі расцвітуць,
А над імі пчолкі
Звонка загудуць.

Шлюць шпаку рэбяты
Дружны свой адказ:
«Шчыра мы вітаем
Твой зварот да нас!

На бярозе стройнай
Для цябе, дружок,
Мы даўно зрабілі
Новенькі дамок».

ПЧОЛКА

Веснавое сонца
Росы падбірае.
Былецела ў поле
Пчолка залатая.

Ёй за шчырай працай
Весела на полі:
Луг прыбраны ў кветкі,
І наўкоп раздолле.

З рання да змяркання
Пчолка залатая
Лётае па кветках
Ды мядок збірае.

Шмат сабрала пчолка
Мёду з розных кветак, —
Дома ім накарміць
Родных пчолак-дзетак.

У вуллі работа
Цэлы дзень кіпела.
Вечарам з здабычай
Пчолка прыляцела.

МЫ СЛАВІМ ПЕРШАМАЙ...

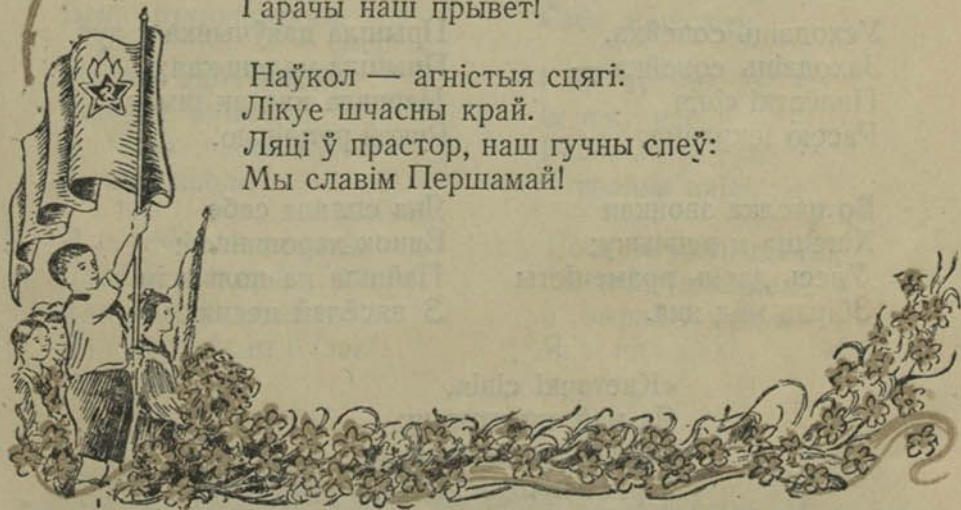
Наўкол — агністыя сцягі;
Лікуе шчасны край.
Ляці ў прастор, наш гучны спеў:
Мы славім Першамай!

Мы, дзеці сонечнай зямлі,
Спаткаць наш май ідзём
Шматлікай дружнай грамадой
І радасна пяём.

Чаму-ж вясёлымі не быць,
Чаму-ж нам не спяваць,
Калі наш край цвіце, як май,
Наўкол сцягі гараць.

Сцягі вялікіх перамог,
Якіх не ведаў свет...
Прымі-ж, любімы правадыр,
Гарачы наш прывет!

Наўкол — агністыя сцягі:
Лікуе шчасны край.
Ляці ў прастор, наш гучны спеў:
Мы славім Першамай!

ДЗЯЎЧЫНКА І КВЕТКІ

Кветачкі сінія,
Як май, прыгожыя;
Вясной раджаліся,
Ў расе купаліся.

Во матылёк мільгнуў
Сняжынкай белаю;
Яму тут весела
У зьянні сонечным.

Усходзіць сонейка,
Заходзіць сонейка —
Пялёсткі сінія
Расою іскрацца.

Прышла дзяўчынка ў луг,
Прышла маленькая;
Нарвала кветак шмат
Рукой рупліваю.

Во пчолка звонкая
Хінецца к венчыку;
Ўвесь дзень праменісты
Збірае мёд яна.

Яна спляла сабе
Вянок харошанькі;
Пайшла па полі з ім
З вясёлай песняю:

«Кветачкі сінія,
Як май, прыгожыя;
Вясной раджаліся,
Ў расе купаліся».

ЛАСТАЎКІ

У пуні калгаснай,
Дзе сена складалі,
Дзве ластаўкі месца
Сабе выбіралі.

А выбраўшы месца,
Гняздзечка ляпілі,
У дзюбачках гліну,
Саломку насілі.

Пушынкi і пер'е
Няслі ў сваю хатку,
Каб мякка і цёпла
Было птушаняткам.

Настаў адпачынак,
Пявунні прыселі;
Вясёлую песеньку
Гучна запелі.

З іх шчырай работы
Дзівіліся людзі:
«Утульная хатка
Тут ластаўкам будзе!»

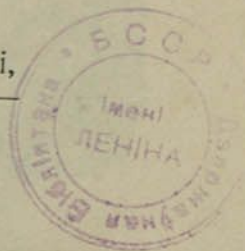
Закончана праца,
Гатова гняздзечка,
З'явіліся скара
У гняздзечку яечкі.

Прышоў дзень шчаслівы
Для птушак у пуні:
Вялікай уцехі
Прыждалі п'явунні.

У цёплым гняздзечку
Заціўкалі дзеткі,
І мушак прасілі
Сабе малалеткі.

І ластаўкі часта
Ім ежу насілі,
І свежай вадою
Старанна паілі.

Вось выраслі дзеткі,
За лета ўзмацнелі,
У вырай з старымі
Яны паляцелі.

Л Е Т А М

Ласкава зірнула
З ранку ў хату сонца
І заззяла ясным
Бляскам на аконцы.

У зялёны гай мы
Пойдзем сёння, дзеткі:
Ягады ўжо ёсць там,
І красуюць кветкі.

Там, паміж кустамі,
Знойдзем мы суніцы;
У лесе нас чакаюць
Спелыя чарніцы.

Там іскрыцца срэбрам
Рэчка на прасторы.
Запьем мы ў гаі
Песню дружным хорам.

Будуць пець вясёла
Разам з намі птушкі;
З намі загамоняць
І жучкі і мушкі.

*

ПАСТУШОК

Сонца толькі што ўзышло,
Шле наўкол сваё святло.

Над палямі птушак хор:
Спевам поўніцца прастор.

Абуджаецца калгас,
Каб паспець на працу ўчас.

Вышаў з хаты пастушок,
І зайграў ён у ражок:

«Тру-гу-гу-гу, тру-гу-гу!..
Добра будзе на лугу

Сёння статку пагуляць,
Роснай траўкі пашчыпаць».

І кароўкі ўміг яму
Адказалі: «Му-му-му!..

Будзем цэлы дзень гуляць,
Траўку, кветачкі шчыпаць.

Каб спачыць нам у цяньку,
Пабываем і ў гайку.

Там рачулка ўдаль бяжыць,
Мы ваду ў ёй будзем піць.

А як скончыцца дзянёк,
Сонца сядзе за лясок, —

У калгас мы вечарком
Прыдзем з смачным малачком».

НА КАЛГАСНЫМ ПОЛІ

Дзень цёплы і ціхі,
Рачулка блішчыць,
А яснае сонца
Усё залаціць.

На полі калгасным —
Бы воінаў раць:
Тут жыта ўбіраюць,
Тут песні звіняць.

Вунь ставяць у бабкі,
Там возяць дамоў;

Скрыпяць панарады
Ад цяжкіх снапоў.

Мы, дзеці калгаса,
Бы пчолак тых рой,
Ідзём па іржышчу
Шумлівай сям'ёй.

Авеяны бляскам
Ліпнёвай красы,
Збіраем старанна
У палях каласы...

ВОСЕНЬ

Шумяць па-асеннему
Пушча і бор;
На дрэвах, кустах —
Залацісты убор.

Заможная восень
Прышла у калгас,
Дарамі багатымі
Радуе нас.

На полі калгасным
Вялікі ўраджай.
Ляціць аб ім слава
На ўвесь родны край.

У горад імчацца
Фурманкі з дабром,

Каб здаць хлеб дзяржаве
Адборным зярном.

Усякай гародніны
Будзе ў нас шмат;
Пладамі красуецца
Пышны наш сад.

Збіраць ураджай
Дапаможам бацькам:
Прыемная праца
З дарослымі нам.

Набраліся сілы
Мы летняй парой.
А заўтра — у школу
Вясёлай гурбой.

МЯДЗВЕДЗЬ

Прышла з вятрамі восень,
Шуміць высокі лес.
Пайшоў мядзведзь па лесе,
Далёка ў глуш залез.

Пад ёлкай вырыў яму,
Паслаў у ёй галлё, —
І ўжо гатова ў Мішкі
Зімовае жыллё.

А каб мароз трасучы
Не ўлез к яму зімой,
Наклаў галля над новай
Бярлогаю сваёй.

Вось Мішка ўжо ў бярозе;
Утульна тут яму.
Паправіў ён галінкі,
Залёг на ўсю зіму.

Прышла зіма з марозам,
Заснуў і лес і бор.
Завеі заспявалі
На ўвесь лясны прастор.

А Мішка і не дбае:
Яго спакойны сон.
Ён спіць на мяккім вецці
Аж да вясенніх дзён.

А як вясна сагрэла
Лясы, палі, сады, —
Мядзведзь з бярогі выйшаў
Шукаць сабе яды.

*

ВАВЁРКА

Я рухавы звярок,
Заўжды весела мне.
Мая хатка — дупло
На высокай сасне.

Я на дубе нарву
Шмат буйных жалудоў
І к зімовай пары
Прынясу іх дамоў.

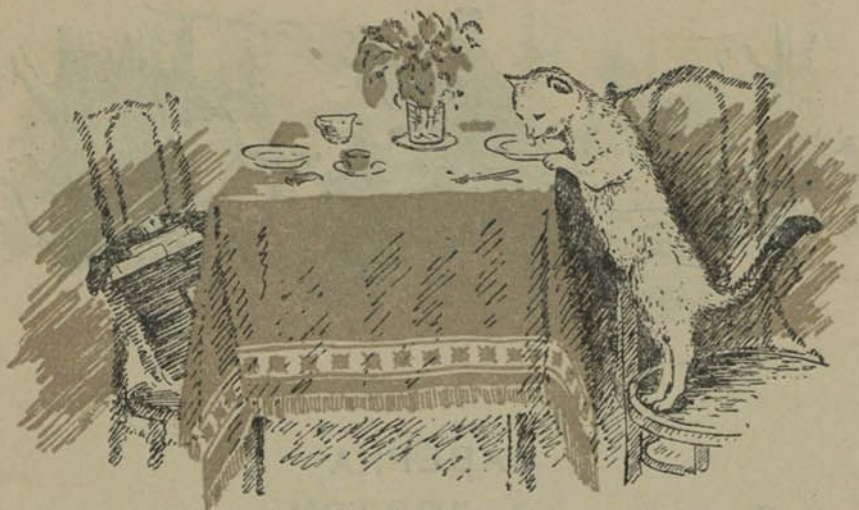
На галінках сасны
Я грыбоў насушу.
Іх багата к зіме
У свой дом нанашу.

Я рухавы звярок —
Шмат арэхаў знайду,
Самых лепшых нарву
І ў дупло пакладу.

Не баюся зімой
Я марозаў ліхіх:
Спачываю ў дупле
На лісточках сухіх.

А як сонца зірне,
Я скачу па сасне.
Цёпла ў шубе маёй
І суровай зімой.

КОЦІК

(Паводле народнай песні)

Хлопчык любіць коціка,
Лашчыць ён варкоціка, —
Коцік міл яму.

З ім на двор гуляць ідзе,
Часта малачка дае
Ён сябру свайму.

Ходзіць коцік беленькі,
Хвосцік яго шэранькі,
А бяжыць — стралой.

К хлопцу прытуляецца,
Спінкай выгінаецца,
Хвост яго — дугой.

Як убачыць птушачку,
Хутка шчабятуюшачку
Хоча ён схапіць:

Вочкі разгараюцца,
Кіпці выпускаюцца,
Ён за ёй бяжыць.

Поўсьць яго пушыстая,
Беленькая, чыстая,
Мяккая, як лён.

Мышкі, сцеражыцеся,
Ціха!.. беражыцеся!
Уміг вас зловіць ён.

У ШКОЛУ

Сонейка зірнула
У мёрзлае акно,
Іскрамі заззяла
Дзіўна так яно.

Рана ўстаў з пасцелі
Хлопчык Васілёк
І ў акно ўбачыў
Светленькі дзянёк.

Жыва ён памыўся,
Паўтарыў урок,
Скоранька паснедаў
З таткам Васілёк.

Сёння дзень вясёлы,
Ззяе яснатой:
Добра бегчы ў школу
Дзеткам грамадой.

За акном, як срэбра,
Скрозь бялеўся снег.
Хлопчык хутка ў школу
З сябрамі пабег.

*

ПЕРШЫЯ СНЯЖЫНКІ

Лётаюць, сыплюцца
Зоркі-сняжынкі —
Белыя, лёгкія,
Быццам пушынкі.

Роўна так сцелюцца
У вёсцы і ў полі,
Круцяцца, кружацца
Ціха, паволі.

Дзеткам тут весела,
Хоць і марозна:
Цёпла за гульнямі,
Зімка не грозна.

Шумна забегам
Тут у дагонкі,
Гулка пакоціцца
Голас наш звонкі.

Жыва праложым тут
Новыя сцежкі,
Дружна наладзім мы
Гульні у снежкі.

Лётаюць, сыплюцца
Снежныя зоркі...
Будзем на саначках
Ездзіць мы з горкі.

Бліснула сонейка
Золатам ясным,
Ззяюць сняжыначкі
У полі калгасным.

*

ЗІМОЙ

Люблю я калгас наш
Зімовай парой,
Як ззяе дзень ясны
Дзівоснай красой.

Тут снег на палянках
Блішчыць весялей,
А шчокі ірдзеюць
За кветкі ярчэй.

Вось цягнуцца з лесу
З дрывамі вазы;
Па гладзі блішчатай
Скрыпяць палазы.

На санках-лядзянках
Грамадка дзяцей.
Іх радасць сягоння
За сонца святлей.

А вунь і на лыжах
Імчацца хлапцы;
Іх след на палянах
Ад сонца блішчыць.

Пад снежнаю коўдрай
Спяць руні палёў,
Што ў маі купчаста
Узнімуцца зноў.

*

ДЗЕД-МАРОЗ

У вопратцы белай,
Шырокай, даўгой,
З вялікай пушыстай
Мятлой-барадой

Прышоў к нам здалёку
Дзядуля-Мароз,
Завеі і холад
З сабою прынёс.

У бель апранае
І дрэвы й кусты,
На рэчках, азёрах
Будуе масты.

Па вуліцы ходзіць
Ды снегам хрушчыць,
Вятры з сабой водзіць,
У дрэвах трашчыць.

Ён грукае ў сцены
І хат і сяней
Ды голасам гулкім
Склікае дзяцей:

«Выходзьце, рэбяты:
Час ладзіць каток!
Дык жыва-ж за працу,
Шумлівы гурток!»

*

НАША ЁЛКА

У школьным клубе ёлка
Прыбраная стаіць;
Красою пышнай вабіць,
Уся аж зіхаціць.

Высока на галінцы
Вавёрачка сядзіць,
Трымае ў лапках шышку,
Што золатам блішчыць.

Спыніўся каля ёлкі
Калматы звер-мядзведзь, —
Нібы на сонцы хоча
Сваю спіну пагрэць.

Вунь заяц палахлівы
Пад ёлачку бяжыць,
А хітрая лісіца
На птушачку глядзіць.

Сляды звяроў усякіх
Відаць пад ёлкай скрозь,
А вунь — у бель адзеты —
Вясёлы дзед-Мароз.

Прыгожыя тут птушкі
І рыбкі мільгацяць,
Ігрушы і цукеркі,
І яблыкі вісяць.

З галінак парашуты
Спускаюцца на дол,
А вунь і самалёты
Ўзляцелі аж пад столь.

Развесістая ёлка
Красою зіхаціць,
А ў самым версе зорка
Чырвоная гарыць.

+

100

Цена 1 руб. 50 кап.

80000003073360

1964 г.

Ин. отдел
1994 г.